

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Plans de subscripció

REUS. . . Ptas. 1'50 al mes.

Fora de Reus. . . 4'50 trimestre

Estranger » 9'—

Número colt 5 céntimo

Anuncio segons tarifa

Núm. 99

REUS, DISSABTE 28 D'ABRIL 1917

ANY XII

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX-PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.-BARCELONA

Novíssim aparell per a SULFATAR

Construït de COURE ROIG

El que reuneix totes les ventatges de senzillesa en el mecanisme, resistència en el material i construcció esmerada

VEURE'LS ADQUIRIR-LO

Per a proves i detalls al seu constructor

JAUME SAGARRA, Sant Joan, 12 i 14-REUS

VENDA I ARREGLO DE TOTS ELS SISTEMES

Un manifest reformista

El partit d'En Melquíades Álvarez, acaba de donar a la llum un manifest fulminant on s'ensavisgen els problemes cimals de la política internacional.

Els reformistes aboguen per una intervenció immediata en la guerra, recomentant com a mesura de salvació el rompiment de relacions diplomàtiques amb els imperis centrals.

Aqueix document polític que és una remarcable síntesi, d'una sèrie d'impressions que donen l'estat miserable de la política interna i exterior d'Espanya, conté extremis força interessants i punts de vista que no perquè se n'hagi insistit molt, deixen de tenir oportunitat, car encara no hem començat a estudiar-los.

El perill en l'avenir és gravíssim per a Espanya; car avui se presenta un divorci entre Espanya i l'Amèrica espanyola, i Portugal haurà d'assumir la representació d'aquets països per deixadesa nostra.

Indiscutiblement és cert que Espanya no respon de cap manera a l'alta missió que li pertoca ni com a potència europea ni com a representant del llatinitisme americà. Cert, molt cert que En Romanones ha dit coses definitives, però també és cert que En Romanones no ha cregut pas pertinent abandonar la situació neutral, per abordar les qüestions que l'han fet caure.

Nosaltres creiem fermament que tots els problemes pendents adhuc el de la dignitat nacional poden resoldre's dins la neutralitat. Manca solament que la neutralitat prengui un sentit que no ha tingut fins ara.

Espanya no pot intervenir en la guerra, perquè no hi està preparada, perquè amb això no hi guanyaria res. Ans al contrari el nostre neutralisme pot fer-nos més respectables a tots plegats si sabem mantenir-lo amb les condicions que calen i amb la fermesa necessària.

El partit reformista tenia dret a dir lliurement lo que opini sobre la situació internacional, i fins trobem que l'honora i tot l'haver trobat els veritables motius d'esmena. Però a lo que no hi ha dret és a dur una perturbació més a la vida política espanyola. Quan se representa una massa tan esquifida d'opinió és qüestió de delicadesa comportar-se discretament. I la discreció exigia dels partits reformista unes manifestacions menys bel·licosos que la que'ns ha donat suara.

Rés ni ningú podrà apartar-nos de la neutralitat. I aqueixa posició seria indiscutiblement perfecta, si l'orientéssim en un sentit de reconstitució interior d'afiançament de llaços d'amistat amb la vida de relació internacional.

El que sigui lligítimament neutralista ha de concebir aiximateix el seu deure més sagrat. A enfortir la unitat interior d'Espanya, a fer més lliures els recursos vitals del país han de tendir les nostres energies. Per a això cal que tots hi siguem uns a la tasca. De l'esforç de tots plegats pot sortir-ne una Espanya nova. Però cal, per a això, que abandonem odis pertorbadors i amistats mercenàries o anòmales. Rés hi ha per damunt del nostre interès patriòtic, que ningú sigui gosat de pertorbar-lo. Contra els governants improvisors tota la nostra ira, però també tot el nostre meyns preu per al qui treballi per a disgregar-nos; per a dur-nos als camps de carnatge.

T'es així com hauria d'expressar-se un partit capacitat o que volgués capacitar-se per a regir els destins d'Espanya.

EL SERVEI MILITAR

SOBRE UNA EXEMPCIÓ.

La «Gaceta» ha publicat una real ordre circular del ministeri de la Guerra resolguent que l'article 144 del reglament per a la execució de la vigent llei de reclutament s'entengui redactat en la forma següent:

«La excepció de un hermano casado se justificará en la misma forma y con-

diciones que las indicadas para la información de pobreza, probando al mismo tiempo que la mujer de aquél carece de fortuna y no ejerce profesión ni industria lucrativa, y la absoluta imposibilidad en que se encuentra el hermano casado de poder mantener a la persona que produzca la excepción, esin desatender las necesidades indispensables de su propia casa», teniendo en cuenta sus medios de vida, y no siendo de aplicar al efecto, de un modo estricto, lo dispuesto en el artículo 91, que deberá entenderse referido sólo a los mozos que alegan las excepciones y a los parientes a cuyo favor las establece la ley.

LA GUERRA

NOU BOMBARDEIG DE LA CATEDRAL DE REIMS

Els alemanys han començat a bombardejar la Catedral de Reims amb projectils de 380.

Uns 30 abusos han caigut sobre la Basílica.

L'edifici té cada vegada majors avaries.

VIOLACIÓ DE LA NEUTRALITAT SUÏÇA

Berna.—Un comunicat oficial de la Cancilleria de l'Estat del cantó de Berna, diu que l'última nit fou tirada una bomba sobre Porrentruy per un aviadador de nacionalitat desconeguda. Una casa ha sigut greument perjudicada, però afortunadament no hi ha hagut cap víctima.

El Govern de Berna envia a Porrentruy a M. Simonin, conseller d'Estat, per a constatar els fets i perjudicis. El president del Govern, doctor Tschuni, fa gestions a prop del president de la Confederació per a que'l Consell Federal protesti enèrgicament.

Per altra part, un comunicat de l'Estat Major, diu:

El dia 24, a les 9'45 de la nit, un aviadador tirà dues bombes sobre una casa sui-

ca a la vora de la carretera de Porrentruy a Courtedon. La casa ha sofert grans desperfectes. Varies de sos habitants han sigut ferits, sembla que lleument. Un destacament de defensa aèria tirà sobre l'agressor.

JOFFRE A AMÈRICA

El president Wilson, segons comunicquen de Washington, rebrà als senyors Joffe, Viviani i principals membres de la missió francesa, la qual dinarà probablement en la Casa Blanca.

Altres set membres de la mateixa missió britànica i un de la francesa han arribat a un port dels Estats Units i el capità d'artilleria francès Dejarhi s'uní a la missió.

La missió francesa visitarà varies ciutats i particularment les de Nova York, Filadèlfia, Boston i Xicago i les Universitats de Yale i Harvard.

PROBABLE ENTRADA DE LA XINA A LA GUERRA

Telegrafia de Pekin a l'Agencia Reuters, que la conferència dels governadors militars i de províncies, presidida pel primer ministre, ha votat per unanimitat la entrada de Xina a la guerra mundial.

El Parlament és partidari en gran majoria de la intervenció de Xina en la guerra.

El president de la República no ha decidit encara el criteri que ha de seguir la nació.

RESUM DE LES OPERACIONS

En el front occidental els alemanys fan esforços titànics per a desallotjar als aliats de les posicions darrerament conquerides, sense lograr el seu objectiu.

De la Mesopotàmia comuniquen detalls dels triomfis aconseguits pel cos expedicionari anglès, els dies 21 i 22 de l'actual, a la vora dreta del Tigris.

En els demés fronts del teatre de la guerra, malgrat l'activitat desplegada per ambdós bandos bel·ligerants, no ha canviat la situació.

Associació Protectora de l'Ensenyanca Catalana

REUNIONS DEL CONSELL

En la darrera sessió s'admeteren quatre socis individuals de Barcelona, un de Viloví, un de Manresa, deu de Lleida, tres de Balaguer, un de Sant Hilari, tres de Ibars, d'Urgell, un de Mollet, un resident a Ginebra, i, com a soci col·lectiu, la Lliga Regionalista de Reus

La Joventut Nacionalista d'aqueixa ciutat fa saber que's tracta de celebrar la constitució de la Comissió Delegada corresponent, amb un acte solemne, as-

sistint-hi representació del Consell Directiu de la «Protectora», lo qual és acceptat en principi amb satisfacció.

Se llegeixen comunicacions: de la Comissió Delegada de Manresa i dels socis En Xavier Robies, de Balaguer, i N'Enric Arderiu, de Lleida, sobre assumptes de tràmit de N'Antoni Torroella, regirant la enhorahona per sa campanya de Teatre Català a Novitat; de l'Ateneu Castellenc manifestant sa complacència per la conferència de don Francesc Rosell, sobre la obra de la «Protectora»; i del soci de Sabadell En Ricard Samper, oferint-se a l'Associació amb motiu de la reelecció per al càrrec de diputat provincial.

En Joan Escoda, professor de la Escola Catalana a Vilafranca, recentment creada sol·licita una subvenció per a la mateixa que es apoïada amb una expressiva lletra del soci de dita població, de N'Antoni Sans i Rosell; havent-se passat la petició a la Comissió Tècnica per a son informe, previa visita a la mateixa del tècnic assessor.

S'acorda aprovar un parell de dita Comissió Tècnica otorgant una subvenció a l'Escola Catalana de l'Acadèmia Verdader, de Barcelona, que dirigeix el mestre Julià Fajó i Monfort. També s'aprova la proposta de conferències públiques projectada per dita Comissió sobre temes de Gramàtica Catalana especialment dedicades als mestres i mestresses.

La Comissió Delegada de Sabadell dona compte de l'acta de reelecció de son secretari N'Elies Vinyes per a l'any corrent i dona compte alhora de les gestions que està fent per a secundar la iniciativa del Foment Pedagògic de Barcelona, per a la creació d'una Escola Catalana a Sabadell.

La Comissió Delegada de l'Havana dona mercès per haver-se destinat els cabals de llurs socis fins al darrer Consell General a la publicació de llibres docents i manifesta el nomenament de sa nova Junta Directiva, composta dels senyors següents:

President, En Claudi Simó; tresorer, doctor Josep Murillo; secretari, N'Enric Sala; i vocals, En Joaquim Montal, En Josep Conangla, En Salvador Angellet, N'Andreu Petit, En Miquel Guimerà, En Pau Eusté, En Teodor Ros, En Miquel Oriol, (quals nomenaments són ratificats.)

Tenint notícia que ls senyors Murillo i Oriol laboren amb extrema activitat i bon zel pel creixement de dita Comissió, s'acorda regradar-los-hi d'ofici llurs valiosos serveis.

Pel Curset d'Historia de Catalunya preparatori del V Concurs celebrador a Girona, destinat als nois i noies de Barcelona es nomena al senyor Francesc Martorell, començant-se dit Curset tan-

prompte retorni dit senyor an aquesta ciutat.

Havent donat conferencies públiques de propaganda als socis En Francesc Rossell a Castellar del Vallés i En Pau Romeva a València, s'acorda regradar a ambdós llur valios concurs, saludant ademés al senyor En Francesc Aguirre, president de la «Joventut Valencianista» per l'afectuosa acollida dispensada a València al Tècnic Assessor de la «Protecció».

A una atenta comunicació de la Junta Organitzadora de l'Homenatge a l'Orfeó Català s'hi correspon inscrivint a la «Associació» entre les entitats adherides i suscrivint-se a l'aplec de treballs del Director de l'Orfeó En Lluís Millet.

Se dona compte de les respostes dels Il·lms. Bisbes de Tortosa, Girona, Lleida, Seu d'Urgell i Solsona, a la comunicació de la «Protecció» sobre l'ús del català en llurs respectives Diòcesis, acordant-se fer-les públiques, junt amb les dels Il·lms. Bisbes de Barcelona i Vic (llegides en l'anterior Consell) per a que el poble conegui l'estat d'aquest problema en tota Catalunya; fent-se remarcar de passada la plausible actitud de l'Il·lm. Arquebisbe de Tarragona que usa perfectament nostra llengua, (malgrat no ésser la seva) i la de l'Il·lm. Bisbe de Perpinyà que ha autoritzat la predicació en català a la Catedral de Sant Joan de dita ciutat, fet pel qual s'acorda felicitar-lo a ell i al canonge predicador doctor Palau.

La Presidència dona compte d'haver otorgat la seva delegació al Coneller doctor Puig i Sais per a assistir en nom de la «Protecció» a la visita feta per la «Lliga Espiritual de la Verge de Montserrat» a l'Il·lm. Bisbe de Barcelona per a instar una major catalanitat en el culte de la capital; de la poc grata declaració dels Rectors de les Parròquies barcelonines, dirigida en castellà al referit Prelat, assumint tota la responsabilitat en la gens lloable proposició de que ha sigut objecte nostra llengua en les darreres Missions i atacant a la «Lliga Espiritual de la Verge de Montserrat» per sa justa petició; havent causat aquesta molt desagradable efecte al Consell Directiu que no sab explicar-se tant antipatriòtica actitud de part dels Rectors de la capital catalana; i estem als escolis.

Havent-se tingut notícia que el «Centre de Cultura Valenciana» apoiat per l'Ajuntament de València ha sol·licitat del Govern autorització per a instaurar una càtedra de la llengua del país en la Universitat de dita ciutat, petició que ha sigut darrerament denegada, s'acorda felicitar a les dues respectables entitats per sa plausible iniciativa, impulsant-les a obrir dita càtedra en algun altre centre cultural de la capital valentina.

Se dona compte de l'estat de les gestions per a la confecció dels primers cartipagos catalans i altres llibres docents i per a la publicació del Butlletí de la «Protecció»; i és nomenat al President i als Consellers senyors Bastardas, Iglesias i Grant i Sala per a formar part de la Comissió Organitzadora de la «Tercera Festa d'Infants i de Flors» que se celebrarà ben tost a Barcelona a benefici d'aquesta Associació, amb la cooperació de les prestigioses entitats «Cooperativa Mutual Catalana» i del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria» de Barcelona.

Finalment, tenint-se notícia de que el soci de Reus En Josep Simó Bofarull ha pres possessió de l'Alcaldia de dita ciutat s'acorda donar-li la enhorabona pel seu nomenament i pregar-li faci quan pugna, des de son alt lloc, per a la catalanització de l'ensenyança en la seva esfera de jurisdicció.

Crònica obrera

PRÒXIMA CIRCULAR

El Comitè de la Unió General de Treballadors dirigit en breu a les seccions i organismes obrers d'Espanya una circular explicant l'alcanc que tenien els últims acords adoptats en la reunió celebrada el 27 de març últim pels delegats regionals.

ELS OBRERS DE SARAGOÇA

S'han reunit les Directives de la Federació local obrera.

Angel Lacort, delegat que assistí a la Assemblea de Madrid, donà compte de l'acord de vaga general sense fixació de fetxa per a evitar que el govern adoptés mesures per a fer-la fracassar.

S'acordà emprendre una campanya de propaganda per la regió per si hi ha lloc a anar a la vaga.

També acordaren celebrar un mitg el dia primer de maig.

SOCIALITZACIÓ DE LA TERRA

Diu en Petrograd que el Congrés provincial de camperols russos celebrat a Penza, ha acordat la socialització de la terra i constituït un Consell provincial de delegats del camp.

Els comissaris del Govern han sigut substituïts i el marcal de la noblesa i tots els membres del Consell del districte de Penza han sigut detinguts.

VARIES

A Marsá s'ha constituït una societat d'obres camperols.

S'han declarat en vaga 300 escuraqueques de la comarca de Prat de Llobregat.

Els vagues sol·liciten augment de jornal.

El subsecretari de la Governació ha dit que s'ha solucionat la vaga d'obres d'Ariza.

A Barcelona continua el lock-out contra els cilindres.

Secció Oficial

Alcaldia Constitucional de Reus

A l'objecte de conseguir la major economia possible de carbó mineral i garantir la producció de gas per consum domèstic, el Govern ha ordenat que des d'avui quedí reduït a la mitat l'enllumenat públic per gas.

Cumplint aquesta ordre l'Alcaldia ha dictat les dispicions oportunes per a que tingui efecte la reducció des d'aquesta nit i ho fa públic per a coneixement del veïnatz.

Reus 27 d'abril de 1917.—L'Alcalde, Josep Simó Bofarull.

Institut general i tècnic de Reus

Curs de 1916 a 1917. Ensenyança oficial

DRETS ACADÈMICS

Amb arreglo a lo previngut en les dispicions vigents els alumnes de dita ensenyança abonaran des del 1 al 10 de maig proper, en els dies laborables els drets d'examen i acadèmics en la forma següent:

Per cada assignatura quatre pessetes en paper de pagós, i tants timbres mòvils de 10 cèntims més un com assignatures compregui l'inscripció de matrícula.

Si alguna de les assignatures fos Gimnasia, Calligrafia o Dibuix abonará per aquesta tres pessetes en paper de pagós i

una en metàl·lic, més lo anteriorment citat.

Les matrícules d'honor están exentes de tot pago.

Per a satisfer els drets expressats, es precís que ls alumnes entreguin en l'acte del pago el resguard provisional de la matrícula que tenen en son poder.

Hora de despatx de 10 a 11.
De ordre del M. I. Sr. Vis-director.

Reus 21 d'abril de 1917.—El secretari, F. Cabré González.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°	755.1	753.7	
TERMÒMETRE	Màxima Sol.	21.5	
		Ombra.	19.0
	Mínima Sol.	8.0	
		Ombra.	8.0
PSICRÒMETRE	Temperatura sec.	16.7	18.2
	Idem humit.	12.6	13.8
Humitat relativa de l'aire.	62.5	61.4	
Tensió del vapor acúos.	8.8	9.6	
ANEMÒMETRE	Directió del vent.	5.0	5.0
	Velocitat del vent.	169.	35.
PLUVIÒMETRE.			
Evaporímetre.	3.0	2.0	
Estat del cel.	kas	Ras	

Foment Republicà Nacionalista

Rectificació del Cens electoral

AVIS IMPORTANTÍSSIM

Des del 21 d'abril al 5 de maig está oberta la rectificació del Cens electoral.

Les llistes d'inclusions i exclusions están exposades als baixos de les Cases Consistorials.

Foment Republicà Nacionalista es cuida de fer inscriure als que no hi son i de rectificar els noms equivocats.

Per a lo primer és necessari la presentació en les seves oficines d'un Certificat del Padró Municipal, que faciliten gratis en la Secretaria de l'Ajuntament, i el Certificat de naixement, que igualment proporcionen en el Jutjat Municipal.

Per lo segon, una nota ben detallada de l'alteració de noms o cognoms.

Nota. Per a figurar al Cens electoral és indispensable tindre 25 anys d'edat i portar-ne per lo menys dos de residència en aquesta ciutat.

Víctima de llarga malaltia i a l'avanzada edat de 82 anys, ha mort el que fou distingit amic particular nostre En Joan Vergés Marçà.

El senyor Vergés era un d'aquells antics republicans, model d'honradesa i conseqüència política, havent militat des de molt jove al partit republicà, qui li confià elevats càrrecs en la direcció del mateix i Pelegí regidor d'aquest Ajuntament diferents vegades, desempeyant amb acert i unànim beneplacit el càrrec de president de la Comissió de Beneficència. Actualment estava retirat de la política activa.

Aquesta tarde, a dos quarts de cinc, tindrà lloc l'acte de conducció del seu cadavre a la darrera estada, reunint-se la comitiva a la casa martoria, Arraval de Santa Agna, 52.

Descansi en pau el malaguanyat amic i rebí sa desconsolada esposa i demés família l'expressió de nostre més sentit condol.

En el programa de cine que's projectarà avui en el Teatre Fortuny, en les acostumades sessions que s'hi donarán, hi figura la pel·lícula dramàtica de llarc metratge «El límit de la vida». El rest del programa serà tot nou i escullit.

Saló de Sombreros de Lluïsa Morena

Carrer de Jesús, 12. — Reus

La duenya d'aquest establiment se complau en participar a les senyores, que en ell hi trobaran un extens i variat assortit en sombreros d'alta novetat, adaptació dels últims models de París.

Son molts els joves nacionalistes d'aquesta ciutat que pensen traslladar-se avui a la nit a la Canonja amb motiu de celebrar-s'hi un miting d'afirmació dels seus ideals.

Parlarán en aquest miting el següents oradors: En Manuel Galés i En Lluïsa Mestres, per la Joventut Nacionalista de Tarragona; En Josep Sabater i En Josep Banús, per la de Reus; En Josep Blanch, per la de Barcelona; En Tomás Mallol, diputat provincial per Tarragona-Vendrell, i N'Anton Albafull, diputat a Corts.

Les oficines de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Barcelona han quedat traslladades des del 26 del corrent al nou i monumental edifici de sa propietat situat en la plaça de Junqueres i carrer de Bilbao núm. 198.

En el cameril de Misericòrdia s'uniran avui en llaç matrimonial, nostres volguts amics del veí poble del Morell, En Francesc Bové amb la simpática i gentil senyoreta Na Lluïsa Gassol, filla del propietari En Joan Gassol, i En Josep Torres amb la bella i no menys simpática senyoreta Na Montserrat Bové, gemana del primer i filla del contractista d'obres de dit poble.

Després de la cerimònia religiosa seran obsequiats els convidats amb un àpat a la Fonda d'Europa, marxant seeguidament els esposats en viatge de noces a varies capitals d'Espanya a fruit de les delícies de la lluna de mel que els hi desitgem inacabable.

Se troba completament restablert de sa enfermetat el metge don Antoni Bages i Carey, qui s'ha encarregat novament de la seva consulta.

En el saló kursaal de Reus avui s'hi donarán les acostumades sessions de cine i varietats.

En el programa de cine hi figura entre altres, la producció de la casa Nordisk «La Princesa Blanca», i com a número de varietats hi treballarà la cançonetista Pilar Manzano.

Nostre distingit amic, el jove escultor En Joan Reebull, marxará avui al matí cap a París, pensionat per nostre Excm. Ajuntament, a fi de cursar els seus estudis escultòrics.

Desitgem al jove i amic artista un feliç viatge i estada a la capital de la veïna república, aixís com també grans progressos i prosperitats en la seva ja avançada carrera artística.

Pel goernador civil ha sigut convocada per al primer de maig, a les onze del matí, la Diputació provincial a l'objecte de procedir a la seva constitució.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Ers encarreguem de revisar les amortitzacions per medi dels cupons que se'ns presentin al cobro, donant avis als interessats en el cas de sortir-los algun títol amortitzat, sense assumir cap responsabilitat per aital servei.

Podem anunciar a nostres lectors que properament es celebrarán les anunciades conferencies organitzades per la Agrupació Excursionista. A primers de

maig, l'eminent Folk-lorista N'Aureli Capmany, director de l'Esbart Català de Dançaires de Barcelona disertará, a la Sala Reus, sobre el tema: «Les dances populars de Catalunya, amb nombrosíssimes projeccions. A mitjans del mateix mes l'eminent arquitecte En Josep Puig i Cadafalch, al Teatre Fortuny, desenrotllará el tema: «L'obra cultural de la Diputació de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya», amb projeccions.

En la rereativa societat La Palma demà s'hi celebrarán dos grans balls: un a la tarda i altre a la nit.

El pograma de ballables d'un i altre anirà a càrrec de la banda La Palma.

«Lectura Popular», en el quadern d'aquesta setmana publica, sots el títul de «Narracions», uns quant treballs en prosa del distingit escriptor En Lluïsa Marián Vidal.

El president de la Cambra Agrícola de Tarragona ha dirigit un telegrama al cap del Govern i als ministres d'Hisenda i Foment, adherint-se i fent-se seu quant exposa llur confrare d'aquesta ciutat en el telegrama del 24 del corrent i que oportunament publicarem.

Xorisso de Vich marca GARRIGA

és sens dubte el millor per l'excel·lent qualitat de les carns amb que está elaborat.

De venda a Reus: Roca i Ribas, Joan Malet, Joaquim Llorens, Joan Cardona, Daniel Borrull, Salvador Sedó, Antón Cañellas, Ramon Rodón, Lluïsa Roca.

Un selecte programa de pel·lícules d'art s'exhibirá avui a la Sala Reus, en les acostumades sessions que s'hi donarán.

A l'arquebisbat de Tarragona s'ha rebut del ministeri de Gracia i Justicia un lliurament de 1.500 pessetes per a la continuació de les obres de l'iglesia de Sant Joan que s'está construint en aquesta ciutat.

Demà en el camp del Clup Deportiu a las 3 de la tarde tindrà lloc un partit de futbol ente los primers equips d'aquell Clup i el del Vilafranca, F. C.

La Comtaduría municipal publica en el B. O. de la provincia la distribució de fonsos per al present mes, que ascendeix a 52.246'82 pessetes.

Per a avui está convocada la Comissió provincial, a l'objecte de celebrar l'última sessió de l'actual període.

Propens a la tisis está tot aquell que pert la salut per haver-se entregat a una vida crapulosa; que a conseqüència d'aquest afán de plaer i de molície no dorm les hores necessaries i consumeix més de lo que ingresa. A les hores vé la tos, la disnea i la fatiga, la falta de vigor i la peresa física i moral.

Si'l malalt arriba a comprendre el trist viarany que l'espera, barrará el pas a la tisis usant el Xarop d'Hipofosfites Salut, únic remei conegut per a regenerar l'organisme decaigut i faltat de robustesa.—Unic aprovat per la Real Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen fixar-se si amb tinta roja se llegeix «Hipofosfites Salut».

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON
CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloiges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

TELEGRAMES

Madrid 27.
EL QUEFE DEL GOVERN

Al rebre el senyor García Prieto als periodistes els digué: Havia ofert que tindrien vostés la nota dirigida a Alemanya si's publicava en l'estranger. Així ha obtingut i vaig a facilitar-los-hi a vostés.

M'interessa rectificar una notícia que ha publicat un periòdic respecte al canoig del vapor «Triana». S'afirma que sigut «censurat» aquest telegrama i això és completament inexacte, puig no se exerceix la censura.

Se li digué que hi havia víctimes del canoig, entre elles una dona i una nena. El president contestà: No sé res de això. Ni afirmo ni nego, però si ha obtingut serà un matè més de l'incident.

Al dir-li els periodistes que estava fora esperant-lo per a ésser rebut el president del Senat, aludint al senyor Groizard, digué el quefe del Govern: No están els temps per a pensar en això. El senyor Groizard vé adonar-me mercès per haver presidit jo dol en l'enterro de sa filla.

D'alts càrrecs no hi ha res. La mort del senyor López Mora m'ha causat pena per tractar-se d'un amic i d'una personalitat il·lustre.

La nota d'Espanya a Alemanya

Conforme ha promès el senyor García Prieto ha entregat als periodistes copia de la nota que el govern anterior dirigí a Alemanya. Diu així:

«En la nota de 6 de febrer últim, contestant al Govern imperial, trobava el Govern de S. M. del deure inexcusable que l'obligava a amparar la vida dels seus súbdits i fer que no s'interrumpís el curs de l'existència nacional, davant el decidit propòsit anunciat per Alemanya, d'adoptar un nou règim de guerra en una gran extensió dels mars europeus.

El temps transcorregut ha demostrat per desgracia que'l Govern imperial no ha trobat en els sentiments d'amistat que

uneix a ambdós països, mitja per a satisfèr les justes reclamacions d'Espanya, ni ha cregut que la ferma, correcta i lleal actitud de neutralitat en que aquesta se col·locà des dels començos de la guerra, pogués ésser motiu de consideració davant la lleítima existència d'un dret internacional violat.

Totes les reiterades gestions del Govern de S. M. a fi d'obtenir seguretat en el tràfec marítim i garanties de la vida de sos tripulants, s'ha estrellat davant la inequebrantable decisió del Govern imperial, puig epleca en la guerra procediments tals d'insultada violència que al pretendre fer impossible la vida econòmica de sos adversaris, posa en greu perill la de les potències amigues i neutrals.

L'enfonsament sense previ avís en aquests dies d'alguns vaixells i molt especialment del «San Fulgencio», portant aquest últim a Espanya carbó d'Anglaterra, a on havia portat abans fruita amb salvo conducte alemany; les condicions que'l Govern de Berlín pretén imposar a la tornada de nostres vaixells detinguts en ports britànics i que de no haver sigut rebutjades pel Govern de S. M. haurien immovilitzat gran part de nostra flota mercant; la notificació ja rebuda de que nostre comerç marítim amb països americans en guerra amb Alemanya tindrà que ésser sotsmés al mateix règim que a Europa havia causat abans de 1.er de febrer lamentables pèrdues a nostra marina i que amb aital extensió del risc se fa més difícil, casi impossible, nostra vida econòmica; tot prova que no es veuen els intents d'Alemanya pel camí de reconèixer el dret reiterada i justificadament demandat i no espón, com deuria als requeriments d'un país que no ha sentit, fins avui, tebiesa en sa amistat vers ella ni desmai en son propòsit de seguir neutral.

Al limitar-se el Govern imperial a afirmar que manté llur decisió per a la defensa de la seva vida, no ha d'estranyar

que amb la mateixa raó degui Espanya apoiar el seu dret a defensar la seva. El Govern de S. M. a pesar del resultat negatiu a notes anteriors, vol confiar encara en que el d'Alemanya sabrà apreciar serenament el sentit i alçanc de aquesta nota i en cadavant els seus actes s'inspirarán en el respecte a la vida de nostres navegants i a la seguritat de nostres vaixells, que realitzen el comerç indispensable a l'existència econòmica de Espanya.

DE FOMENT

El duc Almodóvar del Valle, ha dit als periodistes que ha firmat una R. O. interessant del ministeri d'Hisenda, que prohibeixi l'exportació d'oli nacional amb marca estrangera, com se venia fent.

Respecte al problema del carbó ha dit que més que la manca d'aquest combustible ho agrava el conflicte dels transports.

El ministre etá mirant la manera de coneixer exactament el stock de carbó.

Procuraré que algunes conques mines intensifiquin la producció i prestin cuidada atenció al problema de la distribució eficaç de les mercaderies.

—El director general de Comerç senyor Nicolau, ha negat que el Govern tingui per ara el propòsit de dissoldre la Junta de transports marítims.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Sala Roue

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

Màquines d'escriure
Smith Premier n.º 10
Completament noves
::: garantides :::

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275

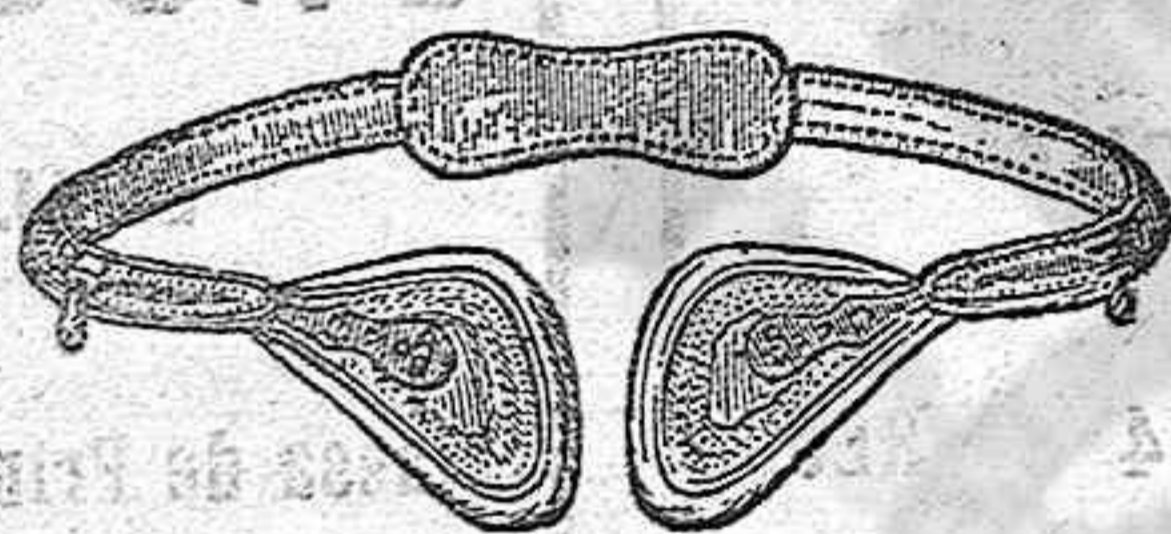
Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALEVOL PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta puresa dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCE-
DENCIES, TORRAT DIARIAMENT

AVIS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseries que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Cataluña» des del seu primer nombre, me veig obligat a posar al descobert la petulancia que emplea dit fulano, ja que per a defensar-se no repara en emprar medis renyits amb la decència i la justícia.

Aquest senyor que sols ha sigut un simple dependent meu, s'esvanex dient que portà la direcció del meu establiment per espai de 14 anys, ofenent a la veritat doncs de sobres sab ell que a casa meua no hi hagut mai altra direcció que la meua, lo que sí és cert és que a causa d'una greu enfermètat que m'impossibilità estar al davant dels meus negocis un any escàs, vaig confiar al mentat subjecte la direcció del meu establiment, de quina gestió hi hauria molt que parlar.

A l'enterar-se el mentat individu de la resposta que dono al seu anunci, amb el que jo publico en els demés diaris locals, ha volgut donar una prova més de la seva incorrecció, afegint una nota fidal, tergiversant els fets i faltant una vegada més a l'octau manament, amb una frescura sens parió, a la que jo avantposo el més absolut despreci.

JOSEP PUJOL.—Cirurgia

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebelds que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Fages hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.
Gran assortit en ulleres i gafes per a miopes i vista cansada.

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb titol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la mèua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA” (CASA FUNDA-
DA EN 1896) MONTEROLS, 18
(Al costat del fabricant de gorres D. Isidro Pena)

Don Joan Vergés i Marca

HA MORT ALS 82 ANYS D'EDAT

R. P. D.

Sa afligida esposa donya Antonia Sardá i demés familia, al participar als seus amics i coneguts tant sensible pèrdua els preguen se serveixin assistir a la casa mortuoria, arraval de Santa Agna, 52, avui dissabte, a dos quarts de cinc, per a acompanyar el cadavre a la plaça de Catalunya, on se despedirà el dol.

Reus 28 d'Abril de 1917.

EICAS MÉS SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom **Litinoides Serra** sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al dèbil i vigoritzar a l'im-potent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera

Làmpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS
D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutare Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35. (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª. - REUS**

Abans de comprar cap trajo fixe'u vos en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

«Bar Americano»

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

Sabó CARACOL

El millor per a rentar roba
50 CÉNTIMS PASTILLA

DEPÓSIT: Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16.

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMÁS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisí

Carrer Jesús, REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanco).

REUS
Gnèll i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i teyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galets, 7 REUS